

Inbjudan med program

En svala gör ingen sommar

Jordbruksverkets miljömålseminarium om Ett rikt odlingslandskap 2014

Foto: Johan Wallander

När: 10 och 11 november 2014

Var: Scandic Klara, Slöjdgatan 7, Stockholm

Seminarieret vänder sig till dig som arbetar med landsbygden och odlingslandskapet

Anmäl dig **senast den 9 oktober** på Jordbruksverkets webbplats ([länk](#))

Välkommen!

Ett rikt odlingslandskap: Odlingslandskapets och jordbruksmarkens värde för biologisk produktion och livsmedelsproduktion ska skyddas samtidigt som den biologiska mångfalden och kulturmiljövärdena bevaras och stärks.

Program

10 november

9:30-10:30 Fika och samling

10:30-12:30 Den nya jordbrukspolitiken

Välkommen! Christina Nordin, Jordbruksverket

Christina Nordin är divisionsdirektör för divisionen för främjande och förvaltning på Jordbruksverket. Christina berättar kort om Jordbruksverkets arbete för att stärka landsbygden, konkurrenskraften och miljön.

Jordbrukspolitiken från 2015. Lars Hansson, Jordbruksverket

Förutsättningarna för att nå miljökvalitetsmålet kan ändras med ändrad jordbrukspolitik. Information från Jordbruksverket om gårdsstödet förgröning, aktivitetskrav, utjämning, krav på aktiv brukare, ändrad betesmarksdefinition m.m.

Så knyter vi ihop ett landsbygdsprogram. Hans Rolandsson, Landsbygdsdepartementet

Tidigare i år beslutade Sverige om ett nytt Landsbygdsprogram för perioden 2014-2020. Hur går man tillväga för att ta fram ett landsbygdsprogram? Vilka åtgärder och mål prioriteras? Hur tar man tillvara på erfarenheter från tidigare programperioder och hur får man politisk samsyn kring programmet?

Förändrade möjligheter i landsbygdsprogrammet för att nå Ett rikt odlingslandskap.

Jordbruksverket

Vilka möjligheter finns för att arbeta för Ett rikt odlingslandskap inom landsbygdsprogrammet från 2015 och framåt? Hur kan vi arbeta med miljöersättningar, miljöinvesteringar, projektstöd, företagsstöd, EIP, lokalt ledd utveckling, kompetensutveckling, samverkan m.m.?

12:30-13:30 Lunch

13:30-17 Ett rikt odlingslandskap i dag och på sikt

Lantbrukets konkurrenskraft. Harald Svensson, Jordbruksverket

Hur ser framtiden ut för svenskt jordbruk om man ser till lönsamhet och produktionsinriktning? Kommer vi att ha kvar ett svenskt jordbruk och i så fall i vilken omfattning? Kommer det svenska landskapet att fortsatt vara öppet och variationsrikt, kommer jordbruket att klara hävden av betesmarker och bevara biologisk mångfald? Jordbruksekonomiska modeller vittnar om att landskapet kan komma att förändras på ett dramatiskt sätt framöver. Kan vi påverka utvecklingen?

LRF:s arbete för odlingslandskapets natur- och kulturvärden. Jan Eksvärd, LRF

Jan kommer att berätta om hur LRF arbetar med miljömålen med fokus på Ett rikt odlingslandskap samt hur de ser på möjligheten att nå miljömålet. Vilka utmaningar står LRF inför.

Ät dig till ett artrikt landskap. Ola Jennersten, WWF

WWF presenterar erfarenheter och rekommendationer utifrån det arbete som fokuserat på naturbetesmarker under nästan 25 år. Ola kommer också att prata om naturbeteskött som möjlig extrainkomst.

14:50-15:10 Fika

Vart är konsumenten på väg? Caroline Petersson, Camino

I våras sammanställde det gröna livsstilsmagasinet Camino en rapport som listar nio hållbarhetstrender som har potential att förändra världen. En av dessa trender handlar om hur och varför det våras för den vegetariska kosten. Samtidigt ökar fortfarande konsumtionen av kött, framförallt av det billigare och importerade köttet. Hur hänger det här ihop och går det att få konsumenterna att välja "rätt" kött om vi samtidigt får dem att äta lite mindre?

Gräs är grönare än guld. Sofia Lindblad, LRF, ordförande i Landsbygdsnätverkets arbetsgrupp "Gröna näringar"

Landsbygdsnätverket arbetar bland annat med att stärka konkurrenskraften inom de gröna näringarna. Inom projektet "gräs är grönare än guld" har de fokuserat på miljönyttorna. Landsbygdsnätverket berättar om hur projektet har arbetat och vilka erfarenheter man har gjort.

Diskussion och reflektion

18:30 Middag

11 november

8:00-11:30 Vattnet i odlingslandskapet

Hur kopplar vattendirektivet till Ett rikt odlingslandskap? Havs- och vattenmyndigheten

Krav utifrån vattendirektivet påverkar även Ett rikt odlingslandskap. Hur arbetar Havs- och vattenmyndigheten med åtgärder som påverkar jordbruket och hur kan det påverka lantbruksföretagen?

Markavvattning för ett rikt odlingslandskap. Anuschka Heeb, Jordbruksverket

Vad innebär miljömålets precisering om åkermarkens tillstånd? Hur påverkas förutsättningarna för att nå miljömålet om det finns brister i markavvattningen eller om klimatet förändras? Hur kan åtgärder som görs för att gynna biologisk mångfald i vattendrag påverka markavvattningen?

Samverkan runt sjön Östen. Karin Hante, Länsstyrelsen i Västra Götalands län

Länsstyrelsen i Västra Götaland har sedan 2013 arbetat för att förbättra landskapsskötseln vid sjön Östen, med vattenfrågorna ständigt närvarande. Projektet involverar flera enheter på länsstyrelsen, kommuner, föreningar och lantbruksföretag. I samverkansprojektet tar man hänsyn till flera miljö kvalitetsmål och regelverk samtidigt som man använder delar av landsbygdsprogrammet för finansiering.

9:45-10:10 Fika

Utvärderingar och nya idéer kring våtmarker och skydds zoner. John Strand, Hushållningssällskapet Halland

Årets vinnare av Artdatabankens naturvårdspris John Strand kommer att berätta om resultat från utvärdering av anlagda våtmarker och tankar utifrån rådgivning kring våtmarker. John berättar också om Hushållningssällskapets arbete med innovativa, multifunktionella projekt som integrerade skydds zoner och nivåvåtmarker.

Diskussion och reflektion

11:30-12:30 Lunch

12:30-15:15 Aktuellt från miljömålsarbetet

Regional uppföljning av ett rikt odlingslandskap med ny målmanual. RUS/Länsstyrelsen

Under 2013 och 2014 tog de miljömålsansvariga myndigheterna fram målmanualer för respektive miljö kvalitetsmål. Syftet var att få till en konsekvent, transparent och robust miljö målsuppföljning där det tydligt går att härleda myndigheternas bedömningar. RUS/Länsstyrelsen berättar om hur den regionala uppföljningen har fungerat med hjälp av målmanualen.

Ängsvallsprojektet – åkermark blir slåtteräng? Marina Bengtsson, Länsstyrelsen i Västra Götaland

Kan slåttervallar på åkermark bli rationellt skötta slåtterängar? Marina redogör för ett projekt som syftar till att följa långliggande vallars utveckling vad gäller slåtterängsarter.

Biologiskt kulturarv - ett nytt sätt att arbeta med landskapets natur- och kulturvärden.

Fabian Mebus, Riksantikvarieämbetet

Riksantikvarieämbetet har tillsammans med Centrum för biologisk mångfald arbetat med odlingslandskapets biologiska kulturarv. Projektet har fokuserat på att identifiera, beskriva och tolka olika biologiska företeelser, bland annat i fäbodmiljöer, betespräglade skogar och betes- och slåttermarker. Fabian kommer att berätta om några av projektets slutsatser och hur arbetet med biologiskt kulturarv kan komma till nytta vid skötsel av olika naturtyper.

14:00-14:20

Fika

NILS visar på tillstånd och förändringar i odlingslandskapet. *Pernilla Christensson, SLU*

Den nationella inventeringen av landskapet i Sverige (NILS) drog igång 2003. Alla NILS-rutor har därmed inventerats två gånger. Hur kan vi använda data från NILS i miljömålsuppföljningen? Hur ser odlingslandskapet ut och hur har det förändrats mellan första och andra inventeringsvarvet?

Avslutning, summering

Seminariet avslutas senast 15:30

Foto: Johan Wallander

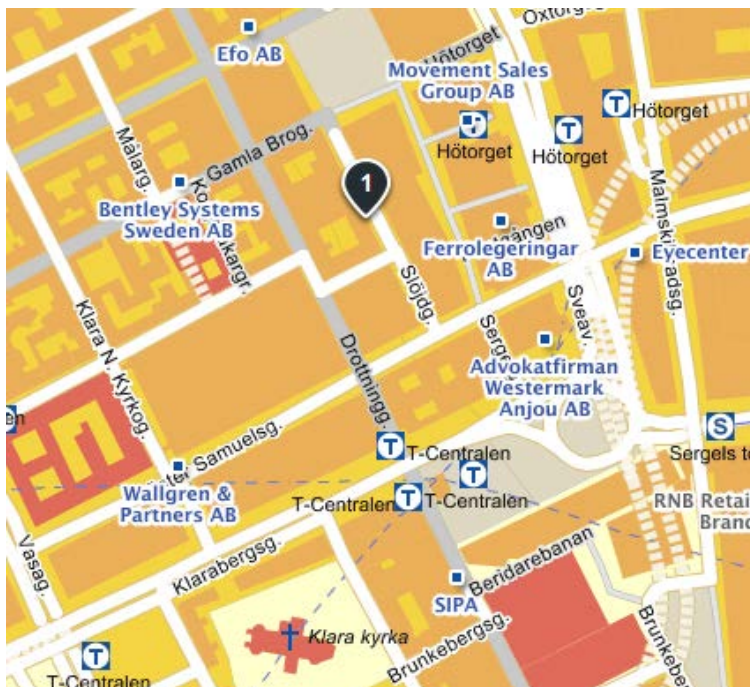
Övrig information

Jordbruksverket har förbokat ett antal rum på Scandic Klara. Du måste själv boka logi. Enkelrum kostar 1 406 kronor och dubbelrum 1 674 kronor (exkl. moms). Du bokar logi genom att skicka e-post till carina.heden@scandichotels.com. Vid anmälan ska du ange din egen faktureringsadress, organisationsnummer och kod JORB141110S.avrop. Hotellet fakturerar dig för login.

Du måste boka rum senast den 10 oktober.

Jordbruksverket kommer att fakturera för maten enligt nedan:

- 10 november, lunch+fika, 400 kronor
- 10 november, middag, 300 kronor
- 11 november, lunch+fika, 400 kronor

Konferenshotellet ligger på Slöjdsgatan 7

Ytterligare frågor?

Frågor om innehåll? Kontakta Lisa Karlsson, 036-15 51 26 eller Gunilla Idestrom, 036-15 57 02

Praktiska frågor? Kontakta Jeanette Ericsson, 036-15 51 53.

E-post: fornamn.efternamn@jordbruksverket.se